

1. Freedom to business enterprises from excessive government control means _____.
  - a. Privatisation
  - b. Globalization
  - c. Liberalisation
  - d. Disinvestment
2. _____ is working with farmers by corporate firms & sharing the rewards.
  - a. Corporate farming
  - b. Private farming
  - c. Cooperatives farming
  - d. Contract farming
3. As per the new industrial policy, licensing is required only in _____ industries.
  - a. Seven
  - b. Two
  - c. Six
  - d. Ten
4. Farmer's suicide is the highest in the state of _____.
  - a. Punjab
  - b. Maharashtra
  - c. MP
  - d. UP
5. Economic liberalization was a bold decision by the Prime Minister _____.
  - a. Narsimha Rao
  - b. Rajiv Gandhi
  - c. Bajpai
  - d. Modi
6. The concept of liberalization, Privatization and Globalization gained prominence in the late _____ century.
  - a. 18th
  - b. 20th
  - c. 19th
  - d. 21st
7. The _____ initiative of the government advocates the reduction in dependents on imports of foreign technology.
  - a. Made in China
  - b. Privatization
  - c. LPG
  - d. Make in India
8. Human rights are derived from the principle of _____.
  - a. Government law
  - b. Judicial law
  - c. Natural law
  - d. Human law

9. Article 15 of the constitution provides _____ equality & equal access to public area.
- a. Religious
  - b. Social
  - c. Political
  - d. Economic
10. Human rights are those conditions of _____ life without which no man can seek in general to be at his best.
- a. Personal
  - b. Individual
  - c. Self
  - d. Social
11. _____ has made primary education as a fundamental right.
- a. Educational rights
  - b. Political rights
  - c. Right to education
  - d. Social rights
12. _____ empowers the citizens to move court of law.
- a. Liberty
  - b. Right to Constitutional remedies
  - c. Political Liberty
  - d. Legal Liberty
13. Human rights in a more specified and well defined manner came with the signing of _____.
- a. Magna Carta
  - b. Covenant
  - c. Agreement
  - d. Treaty
14. UDHR was adopted by the UN general assembly on _____.
- a. 8th December 1948
  - b. 6th December 1948
  - c. 10th December 1948
  - d. 12th December 1948
15. _____ is the abiotic and biotic elements that surround humans.
- a. Ecological
  - b. Environment
  - c. Ecology
  - d. Ecosystem
16. _____ environment provides scope for tourism.
- a. Social
  - b. Political
  - c. Personal
  - d. Natural
17. _____ development focuses on improving the quality of human life without much use of natural resources.
- a. Sustainable
  - b. Political
  - c. Social
  - d. Economic

P.T.O

18. The _____ is the layer of gases surrounding our planet.
- a. Atmospheric
  - b. Biodiversity
  - c. Biosphere
  - d. Atmosphere
19. In an ecosystem, the _____ are primary producer.
- a. Human
  - b. Plants
  - c. Animal
  - d. Technology
20. Population Ecology is a major sub-field of _____.
- a. Demography
  - b. Environment
  - c. Ecology
  - d. Biology
21. In the name of development the activities of human being have resulted in _____.
- a. Urbanization
  - b. Environmental degradation
  - c. Industrialization
  - d. Globalization
22. The _____ stressors are also known as job- related stressors.
- a. Organizational
  - b. Job
  - c. Work
  - d. Companies
23. The family influences a person's _____ through mirror Image of him/herself.
- a. Personality
  - b. Self
  - c. Self-concept
  - d. Self-image
24. _____ provide moral principles and rules of good conduct to be followed by individuals in a society
- a. Values
  - b. Society
  - c. People
  - d. Ethics
25. When a person does not know what he is supposed to do on the job _____ occurs.
- a. Role conflicts
  - b. Role confusion
  - c. Role ambiguity
  - d. Role problem

P.T.O

26. _____ means pre - judgment.
- a. Prejudice
  - b. Inequalities
  - c. Violence
  - d. Conflict
27. _____ is a state of imbalance arising due to excessive psychological or physiological demands on a person.
- a. Eustress
  - b. Stress
  - c. Stressors
  - d. Conflict
28. Any behaviour intended to harm another person is called as _____.
- a. Conflict
  - b. Anger
  - c. Aggression
  - d. Angry
29. _____ conflict takes place within an individual.
- a. Interpersonal
  - b. Intergroup
  - c. Intra group
  - d. Intrapersonal
30. There should be proper _____ to avoid work overload.
- a. Work management
  - b. Time management
  - c. Meditation
  - d. Exercise
31. _____ are people who take the initiative to address the conflict and try to resolve it.
- a. Confronters
  - b. Concealers
  - c. Addressers
  - d. Avoiders
32. _____ is the conflict management strategy which eliminates the conflict by having both individuals lose something.
- a. Win / lose strategy
  - b. Lose/ lose strategy
  - c. Win / win strategy
  - d. Win lose / win lose strategy
33. Maslow identified _____ set of needs.
- a. Five
  - b. Four
  - c. Two
  - d. Three
34. Who identified the theory of Self- Actualization?
- a. Abraham
  - b. Nádler
  - c. Comte
  - d. Abraham Maslow
35. Proper _____ management can reduce the stress caused due to work overload.
- a. Event
  - b. Personality
  - c. Time
  - d. Work

Part B

Figures to the right indicate full marks.

Q1. Illustrate on causes and effects of Migration. 08

OR

Write a detailed note on Farmers Suicide in India. 08

Q2. Define Human Rights. Examine various features of Human Rights. 08

OR

Explain Article 19 (1) (a) Freedom of Speech and Expression with restrictions on it. 08

Q3. Highlight various causes of environmental degradation. 08

OR

Define Sustainable Development. Examine the need for Sustainable Development. 08

Q4. Examine Organizational Stressors. 08

OR

Explain different Agents of Socialization. 08

Q5. What are the different types of Conflicts. 08

OR

Discuss Maslow's theory of Self - Actualization. 08

FYBA

English Literature-201, April 2022

Part A

Marks -50

Time -1 hr.

Q.1. Mystery Novel deals with —

- a) Commitment of a crime and its final resolution.
- b) Any facet of the human condition
- c) Advanced science and technology
- d) Ethics and values

Q2. Which of the following is a science fiction?

- a) The Blue Umbrella
- b) The Fantastic Voyage
- c) And Then There Were None by Agatha Christie
- d) The Pearl

Q3. Which of the following is not an essential aspect of Novel? —

- a) The plot
- b) The narrative voice
- c) The Setting
- d) Presence of multiple perspective

Q4. Which of the following is a Historical Fiction?

- a) I, Claudius
- b) The Blue Umbrella
- c) The Pearl
- d) The Fantastic Voyage

Q5. Science Fiction often deals with

- a) A period in history
- b) Advanced science and technology
- c) Impact of science and technology in society
- d) Both b and c

Q6. Which of the following is a Mystery Novel?

- a) The Blue Umbrella
- b) The Fantastic Voyage
- c) The Mysterious Affair at Styles.
- d) The Pearl

Q7. Which of the following is NOT a theme that a Philosophical novel don't explore

- a) Any facet of the human condition
- b) Advanced science and technology
- c) Ethics and values
- d) Role of experience or reason in the development of knowledge.

- Q8. Which philosopher wrote fiction to demonstrate and elaborate his ideas?
- a) Albert Camus
  - b) Isaac Asimov
  - c) James Joyce
  - d) Ruskin Bond
- Q9. What is Hard Science Fiction?
- a) Science fiction that depict logical science
  - b) Science fiction that depict a social reality
  - c) Science fiction that depict psychological realism
  - d) Science fiction that depict romance
- Q10. Who among the following is a philosophical writer?
- a) Ruskin Bond
  - b) Jean-Paul Sartre
  - c) Gwyneth Jones
  - d) Isaac Asimov
- Q11. Adventure fiction is a type of fiction that offers the reader –
- a) A sense of excitement
  - b) A philosophical idea
  - c) A sense of moral quandary
  - d) A sense of existential burden
- Q12. Which of the following is NOT a characteristic feature of Adventure fiction?
- a) Physical action
  - b) Fast pace of the plot
  - c) Danger
  - d) Philosophical speculation
- Q13. 'A Space Odyssey' is an example of
- a) Historical Novel
  - b) Science Fiction
  - c) Adventure Novel
  - d) Mystery Novel
- Q14. A social novel dramatizes the-
- a) Society at large
  - b) Any prevailing social problem that the author perceives
  - c) Advent of science and technology
  - d) Advent of bio-medicine
- Q15. Which of the following is NOT an issue taken up in social novel?
- a) Media Impact
  - b) Race
  - c) Gender
  - d) Time Travel

- Q 16. Which of the following is an example of social novel?
- Oliver Twist
  - The Fantastic Voyage
  - And Then There Were None
  - The Pearl
- Q17. Which of the following is NOT an aspect of the novel?
- Plot
  - Character
  - Setting
  - Revealing of the plot only through dialogue
- Q18. Who is the author of the novel The Blue Umbrella?
- Isaac Asimov
  - Gwyneth Jones
  - Ruskin Bond
  - John Steinbeck
- Q19. Adventure fiction is a type of –
- Romance
  - Fantasy
  - Psychological novel
  - Sentimental novel
- Q20. Who is the protagonist of the novel The Blue Umbrella?
- Binya
  - Bijju
  - Ram Bharosa
  - Rajaram
- Q21. What does Binya exchange to get the blue umbrella in return?
- Bear claw pendant
  - Tiger claw pendant
  - Monkey claw pendant
  - Cat claw pendant
- Q22. Who attempts to steal the blue umbrella from Binya?
- Binya
  - Bijju
  - Ram Bharosa
  - Rajaram
- Q23. Who catches the thief while stealing the blue umbrella?
- Binya
  - Bijju
  - Ram Bharosa
  - Rajaram

- Q24. Where the novel *The Blue Umbrella* is set?
- Garhwal
  - Bhutan
  - Ranikhet
  - Kishanganj
- Q25. What is the blue umbrella symbolic of?
- Snobbery of exclusive materialistic possession
  - Beauty
  - Artistic craftsmanship
  - Protection from rain
- Q26. What is the moral of the novel *The Blue Umbrella*?
- Renouncement of materialistic possession
  - Desire for materialistic possession
  - Importance of artistic craft
  - Appreciation of nature
- Q27. How did the novel *The Blue Umbrella* begin?
- Binya exchanging her necklace with a blue umbrella
  - Binya fighting with her brother Biju
  - Binya looking for Gori
  - Binya looking for Neelu
- Q28. Ram Bharosa in the novel *The Blue Umbrella* is a –
- Shopkeeper
  - Dentist
  - Cowherd boy
  - Assistant to a shopkeeper
- Q. 29. What is the theme of the novel *The Blue Umbrella*?
- Snobbery and simplicity
  - Race
  - Gender
  - Cultural clash
- Q30. The mountainous valley of Garhwal is all the more beautiful and pleasant in the rainy season except for –
- The leeches
  - The monkeys
  - The bats
  - The butterflies
- Q31. Who is Neelu in the novel *The Blue Umbrella*?
- A blue-grey umbrella
  - Binya's sister

- c) Biju's sister
- d) A blue cow

Q32. What did some of the older people in Binya's village believe about being bled by leeches?

- a) To be bled by leeches was a lucky sign
- b) To be bled by leeches was a bad sign
- c) To be bled by leeches would cause various ailments
- d) To be bled by leeches was a remedy for various ailments

Q33. After the summer sun and the incessant rain, the perennially open blue umbrella had begun to –

- a) Shine even more
- b) Be used more
- c) Fade a little
- d) Lose its charm

Q34. Why did village people boycott Ram Bharosa's shop?

- a) Because he tried to steal the blue umbrella
- b) Because he tried to kidnap Binya
- c) Because he tried to beat Biju
- d) Because he tried to bully the village people

Q35. Who is Dr. Benes in the novel –The Fantastic Voyage?

- a) A doctor
- b) A surgeon
- c) A scientist
- d) An agent

Q36. How does Michaels get killed in the end of the novel- *The Fantastic Voyage*?

- a) Grant kills him
- b) Owen kills him
- c) He is killed in the disaster when the ship gets consumed
- d) Dr. Duval kills him

Q37. What consumes the ship inside Dr. Benes's body?

- a) A red blood cell consumes Dr. Benes's body.
- b) A white blood cell consumes Dr. Benes's body.
- c) The artery consumes Dr. Benes's body.
- d) The stomach consumes Dr. Benes's body.

Q38. What is the technology that the novel *The Fantastic Voyage* deals with?

- a) Cybernetics
- b) Genetic Engineering
- c) Miniaturization
- d) Bio-medicine

Q39. In the beginning of the novel, Ram Bharosa was also known as –

- a) The Lord
- b) The Thief
- c) The Trustworthy
- d) The blue necked one

Q 40. What is miniaturization?

- a) Technology to shrink something to microscopic size
- b) Technology to inflate something to its utmost capacity
- c) Laser technology
- d) Satellite technology

Q 41. What is miniaturized in the novel?

- a) A submarine
- b) An old plane
- c) A motor bike
- d) A car

Q42. What is the first chapter of the novel *The Fantastic Voyage* titled as?

- a) Car
- b) Plane
- c) Bus
- d) Motor Bike

Q43. What is the last chapter of the novel *The Fantastic Voyage* titled as?

- a) Lung
- b) Eye
- c) Heart
- d) Stomach

Q44. Who was Cora Peterson?

- a) Assistant to Dr. Berry
- b) Assistant to Dr. Michaels
- c) Assistant to Captain
- d) Assistant to Dr. Duval

Q 45. What does the fantastic voyage refer to in the novel?

- a) Voyage made through Dr. Benes's body to remove a blood clot
- b) Voyage made to the western part of the U.S.
- c) Voyage made to the Northern Pole
- d) Voyage made to the Southern Pole

Q46. What was the designation of Bill Owens in the novel *The Fantastic Voyage*?

- a) Colonel
- b) Captain

- c) General
- d) Professor

Q 47. What was the name of the submarine that was miniaturized?

- a) Goiter
- b) Proteus
- c) Fistula
- d) CMDF

Q 48. Who was in charge of Dr. Benes in the flight?

- a) Colonel Reid
- b) Captain Duval
- c) General Alan Carter
- d) Agent Charles Grant

Q 49. What was four-engine plasma jet in the novel The Fantastic Voyage?

- a) It's a submarine
- b) It's a flight
- c) It's a ship
- d) It's a boat

Q50. Who turns out to be the saboteur among the surgical team of The Fantastic Voyage?

- a) Bill Owens
- b) Dr. Michaels
- c) Cora Peterson
- d) Dr. Duval

7

FYBA
English Literature- 201, April 2022
Part B

Total Marks -50

Time: 2Hrs

Note: 1. Answer **any five** questions

2. All questions carry equal marks (10 marks each question)

Q1: Write a note on various types of novel.

Q2. Explain the aspects of the novel –

- a) Plot
- b) Character
- c) Setting
- d) Point of View
- e) Narration

Q3. Discuss the theme of the novel -*The Blue Umbrella*.

Q4. Throw light on the major characters of the novel -*The Blue Umbrella*.

Q5. Write a note on the plot of the novel-*The Fantastic Voyage*.

Q6. Write a note on Dr. Benes and his discovery in the novel -*The Fantastic Voyage*

Q7. Write a note on the role and character of

- a) Michaels
- b) General Alan Carter

Q8. Write a note on the role and character of

- a) Cora Peterson
- b) Dr. Duval

Q9. Write a note on the setting of the novel- *The Blue Umbrella*.

Q10. Discuss the moral presented in the novel *The Blue Umbrella*

Rizvi College of Arts, Science & Commerce

Sem - II Regular Exam (Dept. Of Hindi)

Class- BAFY Subject- Hindi Literature

Date- 26/04/2022 Time - 3hr Mark- 100

नोट:- वस्तुनिष्ठ प्रश्न अनिवार्य हैं। सभी प्रश्नों के उत्तर लिखिए। प्रश्नों के अंक उनके सामने अंकित हैं।

प्रश्न 1 :- वस्तुनिष्ठ प्रश्न (सभी प्रश्न अनिवार्य)

50

1. 'जंगल के जुगनू' कृति कौनसी विधा में लिखित है ?
A) उपन्यास B) कहानी C) नाटक D) यात्रावृत्त
2. रामधारी सिंह दिनकर का निबंध कौनसा है ?
A) अधिक मुनाफ़ा B) पुस्तक की बिक्री C) नेता नहीं, नागरिक चाहिए D) उक्त में से कोई नहीं
3. 'कंप्यूटर : नई क्रान्ति की दस्तक' किसकी गद्य विधा है ?
A) नरेन्द्र दाभोलकर B) भट्टाचार्य C) गुणाकर मुले D) ज्ञानेंद्र
4. 'बाईस वर्ष बाद' रेखाचित्र किसका है ?
A) बनारसीदास नंदन B) बनारसीदास चतुर्वेदी C) नटवरदास D) उक्त में से कोई नहीं
5. शंकर पुणतांबेकर की गद्य विधा कौनसी है ?
A) एक मूर्ति-कथा B) छह वर्ष बाद C) सात समुन्दर D) चार कहानियाँ
6. इश्तेहार छपवाने वाला कोई पुस्तक विक्रेता था जो इस इश्तेहार के जरिए क्या चाहता था?
A) अधिक मुनाफ़ा B) पुस्तक की बिक्री C) पैस D) उक्त में से कोई नहीं
7. 'जंगल के जुगनू' किसका उपन्यास है ?
A) देवेश ठाकुर B) देवेश वर्मा C) देवेन्द्र शर्मा D) देवेन्द्र वर्मा
8. अभीतक इस देश ने क्या पैदा किए हैं?
A) नागरिक B) जानवर C) नेता D) बच्चे
9. व्याख्यान सुनते-सुनते इस देश ने कोनसी आदत डाल ली है?
A) व्याख्यान देने की B) सोने की C) खाने की D) पीने की
10. अभीतक इस देश ने क्या पैदा नहीं किए हैं?
A) नेता B) बच्चे C) नागरिक D) जानवर
11. अब यहाँ के लोग कर्म की अपेक्षा किसको महत्व देते हैं?
A) वाणी B) खाने C) पीने D) सोने
12. अशोक के पत्नी का नाम बताईए ?
A) सीता B) यशोधरा C) पलक D) देवांगी
13. सारा संसार किसके अभिलाषा का शिकार हो रहा है?
A) नेतृत्व B) खुशी C) दुःख D) उक्त में से कोई नहीं
14. समाज का असली सुधार किसमें होता है?
A) नेता B) व्यक्ति C) कार्यकर्ता D) समूह

15. बदलू संस्मरण किसका है?
A) महादेवी वर्मा B) रामकुमार वर्मा C) नवनील शर्मा D) नवीन शर्मा
16. लेखिका के रास्ते में किसका घर पड़ता था?
A) हरि शंकर B) गोबर C) बदलू D) हिरालाल
17. बदलू के पत्नी का नाम क्या था ?
A) रधिया B) मैना C) नैना D) ठुमरी
18. रधिया को विश्वास था कि उसका पति.....
A) कुंभकार B) शिरोमणि C) कलावंत D) उक्त सभी
19. पलक के पति का नाम क्या था ?
A) अशोक B) देवेश ठाकुर C) शुभम D) रविशंकर
20. जंगल के जुगनू की तरह किसकी जिंदगी है ?
A) पलक B) देवांगी C) A और B दोनों की D) इनमें से कोई नहीं
21. स्वामी दयानंद किसकी जीवनी है ?
A) मोहन राकेश B) मोहनलाल द्रविदेदी C) राकेश वर्मा D) स्वामी विवेकानंद
22. स्वामी दयानंद का वास्तविक नाम क्या था ?
A) रामाशंकर B) मूलशंकर C) भीमाशंकर D) शिवशंकर
23. एक मूर्ति-कथा किस प्रकार का साहित्य है ?
A) व्यंग्य परक B) हास्य परक C) अभिधा मूलक D) लक्षण मूलक
24. सेठ के लड़के ने अँगूठी को कहाँ छुपाया था ?
A) घर में B) किताबों में C) सरस्वती की मूर्ति में D) कमोज के पाकेट में
25. कामताप्रसाद ने किसके पीछे कला को नष्ट कर दिया ?
A) धन B) मन C) तन D) जान
26. मकड़ी का जाला किसकी एकांकी है ?
A) माथुर चौबे B) जगदीशचंद्र माथुर C) शिवचंद्र माथुर D) उक्त में से कोई नहीं
27. वर्ड-प्रोसेसर का हिंदी रूप कौनसा है ?
A) शब्द संसाधन B) शब्द साधन C) शब्द संज्ञापन D) शब्द ज्ञापन
28. 'कंप्यूटर: नई क्रान्ति की दस्तक' किस प्रकार की गद्य-विधा है ?
A) निबंध B) वैज्ञानिक लेख C) संस्मरण D) आलोचना
29. आदमी को चॉद पर उतारना और वहाँ से सुरक्षित वापस लाना किसके जरिए संभव हो पाया है ?
A) कंप्यूटर B) दूरदर्शन C) वैज्ञानिक D) रेडियोग्राफी

30. सौंदर्य की नदी नर्मदा किसका यात्रावृत्त है ?
 A) अमृतलाल बेगड़ B) अमृतलाल नागर C) अमृतलाल D) उक्त सभी
31. लेखक ने कहाँ से नदी का वर्णन आरंभ किया है ?
 A) विद्यांचल से B) गोवर्धन पर्वत से C) विष्णुपुरी घाट से D) इनमें से कोई नहीं
32. 'सौंदर्य की नदी नर्मदा' इस यात्रावृत्त में किसका वर्णन देखने को मिलता है ?
 A) नदी का B) प्राकृतिक सौन्दर्य का C) जल का D) इनमें से कोई नहीं
33. अमेरिकी रक्षा विभाग ने परमाणु-प्रक्षेपास्त्रों और सैनिक उपग्रहों का संचालन करने वाले शक्तिशाली कंप्यूटरों के प्रोग्रामों के लिए कौनसी भाषा का विकास किया ?
 A) पास्कल B) कोबोल C) बेसिक D) एडा
34. आधुनिक कंप्यूटर के प्रथम प्रवर्तक चार्ल्स बैबेज की शिष्या कौन थी ?
 A) कोबोल B) एडा C) पास्कल D) उक्त सभी
35. 'कोणार्क' नाट्यकृति किसकी है ?
 A) जगदीशचंद्र माथुर B) गुणाकर मुले C) सदानंद भोसले D) मोहम्मिन खान
36. 'मकड़ी का जाला' एकांकी किस एकांकी संकलन से लिया गया है ?
 A) मेरे श्रेष्ठ एकांकी B) ओ मेरे अपने C) भोर का तारा D) इनमें से कोई नहीं
37. देवांगी ने किस संस्था की स्थापना की ?
 A) सहयोग B) उम्मीद C) सारा आकाश D) छत्रछाया
38. मि. भोलानाथ के अर्द्धचेतन में किसकी स्मृतियाँ जाग्रत हुई ?
 A) माँ B) चन्द्रभान C) कमला D) इनमें से कोई नहीं
39. वह छात्रों की श्रद्धा थी, भविष्य के पीछे तुमने किसको भुला दिया ?
 A) पत्नी को B) श्रद्धा को C) हीरे को D) सरस्वती को
40. दो दिनों से कामताप्रसाद किसके पीछे पड़ा हुआ था ?
 A) मूर्ति B) अँगूठी C) हीरे D) उक्त सभी
41. अध्यापक किसका समान्वित रूप है ?
 A) मुकुट B) तलवार C) कलम और झाड़ू D) उक्त सभी
42. स्वामी दयानंद सरस्वती को अनुपशहर में किसने विष दिया था ?
 A) ब्राह्मण ने B) रक्षक ने C) शिष्य ने D) गुरु ने
43. "मेरा ध्येय मनुष्य को बंधन में डालना नहीं, बंधन से मुक्त कराना है." उक्त बंधन किसका है ?
 A) स्वामी विरजानंद B) स्वामी असीमानंद C) स्वामी दयानंद सरस्वती D) उक्त में से कोई नहीं
44. सहयोग संस्था की स्थापना किस स्लैम एरिया में हुई ?
 A) गांधी नगर B) आंबेडकर नगर C) आज़ाद कॉलोनी D) इनमें से कोई नहीं

45. 1996 में स्वामीजी ने आर्य समाज की स्थापना कहाँ की ?

A) हरिद्वार B) मथुरा C) मुंबई D) काशी

46. फ़ातिमा किसके कॉलेज में पढ़ती है ?

A) पलक B) देवांगी C) सीताराम D) इनमें से कोई नहीं

47. दिवाली में बदलू लेखिका के लिए फटे कपड़ों में क्या लाया था ?

A) लड्डू B) फटाके C) सरस्वती की मूर्ति D) उक्त सभी

48. लोग आगे बढ़ने के लिए क्या मार रहे हैं ?

A) छलांग B) चस्का C) काम D) इनमें से कोई नहीं

49. निबंधकार दिनकर के अनुसार जो आदमी अपने काम से प्यार करता है, वह कभी भी क्या नहीं होता ?

A) नाखुश B) खुश C) आमिर D) उक्त में से कोई नहीं

50. 'सहयोग' की स्थापना किसने की थी ?

A) पलक B) देवांगी C) फ़ातिमा D) अशोक

प्रश्न 2 : दिर्घाक्षरी प्रश्न (कोई भी तीन)

30

1. कंप्यूटर : नई क्रांति को दस्तक वैज्ञानिक लेख की सार्थकता स्पष्ट कीजिए ?
2. नेता नहीं नागरिक चाहिए निबंध पर प्रकाश डालिए ?
3. जंगल के जुगनू उपन्यास के माध्यम से अकेलेपन के दर्द का चित्रण कीजिए ?
4. पलक के जीवन संघर्ष को बताते हुए उसके व्यक्तित्व पर प्रकाश डालिए ?
5. बदलू के जीवन संघर्ष का चित्रण करते हुए उसके चरित्र पर प्रकाश डालिए ?
6. जंगल के जुगनू शीर्षक की सार्थकता स्पष्ट कीजिए ?

प्रश्न 3 : तिप्पणी दीजिए (कोई भी चार)

20

1. स्वामी दयानंद का व्यक्तित्व
2. सौंदर्य की नदी नर्मदा
3. जगरानी का व्यक्तित्व
4. मकड़ी का जाला में चित्रित मनोविज्ञान
5. सहयोग संस्था
6. फ़ातिमा का प्रतिकार
7. देवांगी दी का जीवन संघर्ष
8. पलक का अकेलापन

نمبرات 100

Q.1 پریم چند کہاں پیدا ہوئے؟

1 بنارس 2 دہلی 3 لکھنؤ 4 ممبئی

Q2 پریم چند کی ولادت کس سن میں ہوئی؟

1860 1 1870 2 1880 3 1890 4

(3) مہاتما گاندھی کے خیالات سے سب سے زیادہ متاثر تھے۔
1 علامہ اقبال 2 راجندر سنگھ بیدی 3 منشی پریم چند 4 سعادت حسن منٹو

(4) منشی پریم چند کا اصلی نام کیا تھا؟

1 دھنپت رائے 2 موہن لال 3 موہن سنگھ 4 سکھ دیع

(5) پریم چند کا قلمی نام کیا تھا؟

1 نور بہاری 2 نواب رائے 3 امرناتھ 4 آتش

(6) پریم چند کے ہندی رسالے کا نام کیا تھا؟

1 جن جاگرن 2 کرن 3 بنس 4 جاگرن

(7) پریم چند کی وفات کب ہوئی

1- 1936 2- 1938 3- 1940 4- 1942

(8) منشی پریم چند کو اردو افسانے کا..... کہتے ہیں۔

1- مجدد 2- بانی 3- باوا آدم 4- محرک

(9) منشی پریم چند کا پہلا افسانہ کون سا ہے

1- دنیا کا سب سے انمول رتن 2- کفن 3- دو گز زمین 4- ایک چادر میلی سی

(10) پریم چند کے پہلا افسانوی مجموعہ کونسا ہے

1- سوز وطن 2- کفن 3- ان داتا 4- ضدی

(11) پریم چند نے کل کتنے افسانے لکھے

1- 225 2- 125 3- 325 4- 425

12) پریم چند نے کل کتنے ناول لکھے
1- تیرہ 2- دس 3- بیس 4- تیس

13) پریم چند کے افسانوں کا موضوع کونسا ہے؟
1- دیہی 2- معاشی 3- فلمی 4- رومانی

14) انجمن ترقی ہندو مصنفین کے پہلے اجلاس کی صدارت کس نے کی
1- فیض احمد فیض 2- منشی پریم چند 3- سعادت حسن منٹو 4- سجاد ظہیر

15) پریم چند کے افسانوں کی بڑی خوبی کون سی ہے
1- سادہ و سلیس زبان 2- تصنع اور بناوٹ کا لہجہ 3- نامانوس اور ثقیل الفاظ 4- مبہم زبان

16) پنڈت اجودھیا ناتھ کی بیوہ کا کیا نام تھا
1- جانکی 2- پھول متی 3- مدھو متی 4- شکنتلا

17) پنڈت اجودھیا ناتھ کے انتقال کے بعد کونسی رسم منائی گئی
1- تیرہویں 2- دسویں 3- پندرہویں 4- بیسویں

18) پنڈت اجودھیا ناتھ کے کل کتنے بیٹے تھے
1- دو 2- تین 3- چار 4- پانچ

19) پنڈت اجودھیا ناتھ کے بڑے بیٹے کا کیا نام ہے
1- کامنا ناتھ 2- امانا 3- دیا ناتھ 4- سینا ناتھ

20) پھول متی کی بیٹی کا کیا نام ہے
1- کمدا 2- لاجوتی 3- روپا 4- مدھو

21) افسانہ "شانتی" میں مرحوم دیوناتھ کی بیوی کا کیا نام ہے
1- سنی 2- روپا 3- گوپا 4- لاجوتی

22) لالہ مداری لال کے بیٹے سے کس کی شادی طے ہوئی۔
1- سنی 2- گوپا 3- روپا 4- لاجو

23) افسانہ مالکن میں شیورداس کی بہو کا کیا نام ہے۔
1- شانتی 2- سنی 3- رام پیاری 4- روپا

24) افسانہ گلی ٹنڈا میں مرکزی کردار کون ہے؟

- 1- افسر 2- آنند 3- پرکاش 4- گیا

25) افسانہ قاتل کی ماں میں رامیشوری کے بیٹے کا کیا نام ہے۔

- 1- پرمود 2- ونود 3- وجے 4- اجے

26) راجندر سنگھ بیدی کی ولادت کہاں ہوئی؟

- 1- لاہور 2- دہلی 3- پنجاب 4- ممبئی

27) راجندر سنگھ بیدی کی ولادت کب ہوئی

- 1- 1910 2- 1915 3- 1920 4- 1940

28) راجندر سنگھ بیدی کی وفات کب ہوئی

- 1- 1984 2- 1990 3- 1992 4- 1995

29) راجندر سنگھ بیدی کس تحریک سے متاثر رہے۔

- 1- ترقی پسند تحریک 2- علی گڑھ تحریک 3- رومانی تحریک 4- سیاتی تحریک

30) راجندر سنگھ بیدی کا پہلا افسانوی مجموعہ کونسا ہے

- 1- لمبی سڑک 2- اپنے دکھ مجھے دے دو 3- دانہ ودام 4- گرم کوٹ

31) کوارنٹین؛ افسانے میں کس بیماری کا ذکر کیا گیا ہے

- 1- بخار 2- کالرا 3- سردی 4- پلیگ

32) کوارنٹین کس جگہ کو کہتے ہیں

- 1- مریضوں کو علیحدہ رکھنے کی جگہ 2- ایک سنگین مرض 3- معمولی مرض 4- وبائی مرض

33) افسانہ "گرم کوٹ" میں مرکزی کردار کا پیشہ کیا تھا

- 1- استاد 2- معمولی کلرک 3- ڈاکٹر 4- انجینئر

34) افسانہ وٹامن بی کا مرکزی کردار کون ہے

- 1- عرفانی 2- متادین 3- رام اوتار 4- رام دین

35) بیری بیری کا مرض کون سے وٹامن کی کمی کے باعث ہوتا ہے

- 1- وٹامن بی 2- وٹامن اے 3- وٹامن سی 4- وٹامن ڈی

(36) ما تا دین کی بیوی کا کیا نام ہے

1- رام دلاری 2- انگوری 3- لیلوتی 4- من بھری

(37) افسانہ "تلادان" کا مرکزی کردار کون ہے

1- سادھو رام 2- سکھ نندن 3- امرت 4- اسر چند

(38) سادھو رام نے اپنے بیٹے کا کیا نام رکھا

1- رامو 2- سکھ نندن 3- بابو 4- اوم

(39) افسانہ تلادان میں بابو کے دوست کا کیا نام ہے

1- سکھ نندن 2- امیت 3- امر 4- امن

(40) افسانہ "رحمان کے جوتے" میں رحمان کی بیٹی کا کیا نام ہے

1- جینا 2- حنا 3- ریشم 4- افسانہ

(41) رحمان کو اپنی بیٹی سے ملے کتنے سال ہو گئے تھے

1- ایک سال 2- دو سال 3- چار سال 4- پانچ سال

(42) رحمان کے داماد کا کیا نام ہے؟

1- احمد علی 2- علی احمد 3- علی محمد 4- احمد

(43) افسانہ "رحمان کے جوتے میں" رحمان کے نواسے کا کیا نام ہے

1- اسحاق 2- علی 3- احمد 4- حسین

(44) رحمان کی بیٹی کی شادی کہاں ہوئی تھی

1- لکھنؤ 2- دہلی 3- انبالہ 4- ممبئی

(45) افسانہ "وٹامن بی" میں ٹھیکیدار کا کیا نام ہے

1- عرفانی 2- احمد 3- اکبر 4- اصغر

(46) افسانہ لاجوتی کس موضوع پر لکھا گیا

1- بند و پاک بٹوارہ 2- دلتوں کے مسائل 3- جنسی مسائل 4- بچوں کے مسائل

(47) افسانہ "لاجوتی میں لاجوتی کے شوہر کا کیا نام ہے

1- بھولا 2- سندرلال 3- رسالو 4- نیکی رام

(48) افسانہ 'اپنے دکھ مجھے دے دو' کہ خالق کون ہیں۔

1- منشی پریم چند 2- راجندر سنگھ بیدی 3- علی عباس حسینی 4- عصمت چغتائی

(49) افسانہ شانتی کے خالق کون ہیں

1- راجندر سنگ بیدی 2- منشی پریم چند 3- علی عباس حسینی 4- عصمت چغتائی

(50) افسانہ "بد نصیب ماں" کے خالق کون ہیں؟

1- منشی پریم چند 2- راجندر سنگھ بیدی 3- علی عباس حسینی 4- عصمت چغتائی

سوال ۱ - اردو افسانے کے قلمی لوازم تحریر لکھیے۔

10

اردو افسانے کی تاریخ مغلع بندھیے۔

10

سوال ۲ - سستی پریم چند کی زندگی کے روشن پہلو اجاگر کیے۔

10

سستی پریم چند کی افسانہ نگاری کا تجزیہ کیجیے۔

سوال ۳ - راجندر سنگھ بیدی کے حالات زندگی تحریر کیجیے۔

10

راجندر سنگھ بیدی کے افسانہ نگاری کا تنقیدی جائزہ لکھیے۔

سوال ۴ - کسی ایک افسانہ کا خلاصہ لکھیے۔

۱۔ بدلیب ماں ۲۔ روسی ۳۔ کوارٹین

10

سوال ۵ - کسی دو عبارت کی سیاق و سباق کے حوالے سے وضاحت کیجیے۔

۱۔ مجھے گوپا ہی سادھی پر رم آیا۔ کین میں نے سوچا کہ میں اس کے دل میں تمہیں رکھوں۔

سببات کیوں پیدا ہوں۔ شاید مدارِ لال اب وہ نہ رہے۔

۲۔ کس بے رحمی اور بے دردی سے میری ایک حسین مگر بہت سستی دریا برباد

رکھی گئی ہے۔ جی تو جانتا ہے کہ میں بھی قدرت کا ایک سہا پکار توڑ پھوڑ کر دھم دوں۔

۳۔ اور لا جوشی کی من کی بلات من ہی میں رہی۔ وہ کہہ نہ سکی ساری بات اور

چھٹی دیکھی پڑی رہی اور اپنے بدن کی طرف دیکھتی رہی جو کہ بٹوارے کے بعد اب درلوی

کا نہ زبہ حکا جتا۔

Part A

FYBA SEM II URDU COMPULSORY APRIL 2022

100 نمبرات
1 (1) غزل کے پہلے شعر کو کہتے ہیں؟
1 مقطع 2- مطلع 3- حسن مطلع 4- بیت

(2) قرت العین حیدر کا افسانہ ہے؟
1 بد نصیب ماں 2 روشنی 3- رحمان کے جوتے 4- کارمن

(3) "بید احتشام حسین کا"۔ فرنامہ ہے؟
1- جاپان چلو جاپان چلو 2- یہ لندن ہے 3- ذرا بیس پڑوس میں۔ 4- بلٹ ٹرین میں کبھی نہ بیٹھو

(4) پورا آدمی ادھورا خاکہ کس نے لکھا؟
1- مشتاق احمد یوسفی 2- علی عباس حسینی 3- یوسف ناظم 4- ساحر لدھیانوی

(5) نائک طنز و مزاح کس کا ہے؟
1- یوسف ناظم 2- علامہ اقبال 3- مرزا غالب 4- مشتاق احمد یوسفی

(6) منزل ہے کہاں تیری کس کا ڈرامہ ہے؟
1- نورالعین علی 2- یوسف ناظم 3- علی سردار جعفری 4- فیض احمد فیض

(7) نظم حویلی کس نے لکھی؟
1- مخدوم محی الدین 2- فیض احمد فیض 3- علی سردار جعفری 4- مرزا غالب

(8) گلشن امید کی بہار کے مصنف کا کیا نام ہے؟
1- مرزا غالب 2- حسرت موہانی 3- مولانا محمد حسین آزاد 4- سرسید احمد

(9) نظم کتے کس نے لکھی؟
1- ساحر لدھیانوی 2- علی سردار جعفری 3- فیض احمد فیض 4- مجروح سلطانپوری

(10) عمر گریزاں کے نام نظم کس کی ہے؟
1- نظیر اکبر آبادی 2- ساحر لدھیانوی 3- اختر الایمان 4- فیض احمد فیض

(11) زندگی سے ڈرتے ہو کس کی نظم ہے؟
1- مخدوم محی الدین 2- ن م راشد 3- علی سردار جعفری 4- اختر الایمان

12) اجنتا کس کی نظم ہے؟
1- ساحر لدھیانوی 2- علی سردار جعفری 3- علامہ اقبال 4- سکندر علی وجد

13) ہمیں آپ کا کوئی۔۔ نہیں ملا۔
1- نامہ 2- خط 3- فون 4- تار

14) یہ۔۔ گراز ہوسٹل ہے۔
1- ورکنگ 2- اسٹوڈنٹ 3- تفریحی 4- وقتی

15) مرے عہد کے حسینو نظم کس نے لکھی؟
1- ساحر لدھیانوی 2- علی سردار جعفری 3- مخدوم محی الدین 4- مرزا غالب

16) چلو تمہیں۔۔ دکھا دوں۔
1- کلب 2- مہمان خانہ 3- آرام گھر 4- غسل خانہ

17) کارمن نے۔۔۔۔۔ سے ملاقات کروائی۔
1- ایمیلیا 2- روزی 3- لینا 4- جوزف

18)۔۔۔۔۔ کا جادو مجھ پر کام کرنے لگا ہے۔
1- جرمن 2- لندن 3- امریکہ 4- ایران

19) یہی کہ ہم دونوں مل کر وطن کی خدمت کریں گے اپنے پیارے دیش سے غریبی بیکاری۔۔۔۔۔ دور کریں گے۔
1- غربت 2- بھوک 3- جہالت 4- اندھی تقلید

20) گلستاں سے جو گزرا قافلہ فصل بہاری کا۔۔۔۔۔ مل گیا اہل جنوں کو حسن کاری کا۔۔۔۔۔ پیشہ کس کا ہے؟
1- فیض احمد فیض 2- سکندر علی وجد 3- ساحر لدھیانوی 4- اختر الایمان

21) انڈیا ہاؤس گیا۔۔۔۔۔ عمارت ہے۔
1- چھوٹی 2- شاندار 3- خوبصورت 4- بڑی

22) اس۔۔۔۔۔ میں کوئی کسی کا آقا یا ملازم نہیں تھا۔
1- تھیٹر 2- گھر 3- محل 4- ریاست

23) اس زمانے کے چن کے مطابق۔ کو کامیڈی کا رنگ دینے کی یہ ترکیب نکالی گئی۔
1- مونو 2- سولو 3- ٹریجڈی 4- کامیڈی

24) کیا کہ رہے ہیں؟ کس بات کی۔۔۔ کروں آپ کی؟
1- مہارت 2- وکالت 3- سفارش 4- جسارت

25) ہاں تو۔۔۔ بات یہ ہے کہ ارے تو اب تک کٹھری ہو۔
1- نرمل 2- کمل 3- چپراسی 4- اجے

26) میں اس لیے سوچ رہی ہوں کہ تم نے اپنی۔۔۔ کے دروازے بند کر دیے ہیں۔
1- ذہن 2- فکر 3- سوچ 4- ذکر

27) مندرجہ ذیل اشعار مکمل کیجیے۔ اللہ اگر توفیق نہ دے انسان کے بس کا کام نہیں
یہ تو نے کہا کیا ایسے ناداں فیاضی قدرت عام نہیں
فیضان محبت عام سہی عرفان محبت عام نہیں
تسکین ہے اور تسکین نہیں آرام ہے اور آرام نہیں
وہ کونسی آزادی ہے یہاں جو آپ خود اپنا دام میں

28)۔۔۔ اک خلش ہوتی ہے محسوس رگ جاں کے قریب
آن پہنچے ہے مگر منزل جانان کے قریب
لکھنؤ آنے کا باعث یہ کھلا آخر کار
روز ہو جاتی ہے رویا میں زیارت حسرت
ان کی رحمت بھی تو ہے منزل عصیان کے قریب

29) سر میں سودا بھی نہیں دل میں تمنا بھی نہیں
دوست تیرا ہے مگر آدمی اچھا بھی نہیں
آج ہی خاطر بیمار شکیا بھی نہیں
ہم اسے منہ سے برا تو نہیں کہتے کہ فراق
لیکن اس ترک محبت کا بھروسہ بھی نہیں

30) ایک مدت سے تیری یاد بھی اُنی نہ ہمیں
اور ہم بھول گئے ہوں تجھے ایسا بھی نہیں
لیکن اس جلوہ گ ناز سے اُٹھتا بھی نہیں

ان کی رحمت بھی تو ہے منزل عصیاں کے قریب
آن پہنچے ہیں مگر منزل جانان کے قریب

31) یہ تو نے کیا کہا اے نادان فیاضی قدرت عام نہیں
تو فکر و نظر تو پیدا کر کیا چیز ہے جو انعام نہیں
تسکین ہے اور تسکین نہیں آرام ہے اور آرام نہیں
آواز شکست دل ہی تو ہے آواز سے کچھ تو جام نہیں
وہ کون سی آزادی ہے یہاں جو آپ خود اپنا دام نہیں

32) کسی کلی نے بھی دیکھا نہ آنکھ بھر کے مجھے
مزے ملے انہیں راتوں میں عمر بھر کے مجھے
جگا کے چھوڑ گئے قافلے سحر کے مجھے
گزر گئی جرس گل اداس کر کے مجھے
بلا رہا ہے کوئی بام سے اتر کے مجھے مجھے

33) زندگی سے ڈرتے ہو؟
زندگی تو تم بھی ہو زندگی تو ہم بھی ہیں
آدمی سے ڈرتے ہو ہو؟
آدمی تو تم بھی ہو آدمی تو ہم بھی ہیں
آدمی زباں بھی ہے آدمی بیان بھی ہیں

34) میں رو رہا تھا مقدر کی سخت راہوں میں
اڑا کے لے گئے جادو تری نظر کے مجھے
پکارتے رہے تارے ابھر ابھر کے مجھے
مزے ملے انہی راتوں میں عمر بھر کے مجھے
بلا رہا ہے کوئی بام سے اتر کے مجھے

35) دل سرد ہو تووا لب گفتار کیا کریں
پھر گرم جنس درد کا بازار کیا کریں
منصور کیا بنے ہو س دار کیا کرے
سمجھے نہ کوئی بات تو اصرار کیا کریں
ہم احترام طرہ دستار کیا کریں

36) قطرے کو گہر کی آبرو دیتا ہے
 بے کار شخص بے تصنع بے سود
 عزت وہی عزت ہے جو تو دیتا ہے
 قد سروں کو گل کو رنگ و بو دیتا ہے
 ان پنچے ہیں مگر منزل جانان کے قریب

37) پابندی جان و دل سے زنجیر حیات۔۔۔۔۔۔۔

بچپن کیا چیز تھی جوانی کیا تھی
 یہ گل کی مہک تھی وہ ہوا کا جھونکا
 اللہ اللہ ری فکر توقیر حیات
 عزت وہی عزت ہے جو تو دیتا ہے

38) مندرجہ ذیل شعر کس کا ہے؟ نادان کہوں دل کو کہ خرد مند کہوں۔۔۔۔۔۔۔ یا سلسلہ وضع کا پابند کہوں

1- میر انیس 2- جگت موہن لال رواں 3- مرزا دبیر 4- فراق گورکھپوری

39) یہ مظلوم مخلوق گر سر اٹھا ہے۔ تو انسان سب سر کشی بھول جانے یہ شعر کس نظم کا ہے؟
 1- اجنتا 2- حویلی 3- کتے 4- زندگی سے ڈرتے ہو

40) جہاں خون جگر پیتے رہے اہل ہنر برسوں۔۔۔۔۔۔۔ جہاں گھلتا رہا رنگوں میں آپوں کا اثر برسوں۔۔۔۔۔۔۔
 شعر کس شاعر کا ہے؟

1- وجد 2- فیض 3- اختر الایمان 4- مجروح

41) یہ چاہیں تو دنیا کو اپنا بنا لیں۔۔۔۔۔۔۔ شعر مکمل کیجیے

تو انسان سب سر کشی بھول جائے
 کوئی ان کی سونی ہونی دم بلا دے
 یہ آقاؤں کی بٹھیاں تک چبا لیں
 کوئی ان کو احساسِ ذلت دلادے

42) عمر ہوں مجھ سے گریزاں ہے کہ ہر گام پہ میں۔۔۔۔۔۔۔ شعر مکمل کیجیے۔

اس کے دامن سے لپٹتا ہوں مناتا ہوں اسے
 واسطہ دیتا ہوں محرومی و ناکامی کا
 داستان آبلہ پائی کی سناتا ہوں اسے
 خواب ادھورے ہیں جو دہراتا ہوں ان خوابوں کو

43) وہ ستارے جن کی خاطر کی بے قرار صدیاں شعر مکمل کیجیے۔

وہ بلند بام تارے وہ فلک مقام تارے
کبھی رفعتوں پہ لپکے کبھی وسعتوں سے الجھے
کبھی سوگوار سونے کبھی نغمہ بار جاگیں
مری تیرہ بخت دنیا میں ستارہ وار جاگیں

44) جہاں خون جگر پیتے رہے اہل ہنر برسوں۔۔۔۔۔ یہ مصرع کس نظم کا ہے؟

- 1- کتے 2- اجنتا 3- عمر گریزاں 4- حویلی

45) وہ بلند بام تارے وہ فلک مقام تارے۔۔۔ شعر مکمل کیجیے

جو نشان دے کے اپنا رہے بے نشان ہمیشہ
وہ حسین نور زادے وہ خلاء کے شاہزادے
جو ہماری قسمتوں پر رہے حکمراں ہمیشہ
تھکے ہارے قافلوں نے جنہیں خضر راہ جاتا

46) قصبہ موبان ضلع لکھنؤ میں کس شاعر کی ولادت ہوئی؟

- 1- حسرت 2- جگر 3- فراق 4- اصغر

47) جگر مراد آبادی کی ولادت۔۔۔۔۔ میں ہوئی۔

- 1- مرادآباد 2- علی گڑھ 3- حیدرآباد 4- لکھنؤ

48) راہ شوق میں جیسے راہرو کا خون ٹپکے۔۔۔ اک نیا جنوں لپکے۔۔۔ یہ شعر کس نظم کا ہے؟

- 1- اجنتا 2- زندگی سے ڈرتے ہو 3- حویلی 4- کتے

49) رباعی کے کل اوزان ہوتے ہیں/

- 1- 20 2- 22 3- 24 4- 26

50) رباعی کس زبان کا لفظ ہے۔

- 1- اردو 2- عربی 3- ترکی 4- فارسی

10 س-1- مولانا محمد حسین آزاد کے روشنیوں اور پہلوؤں کو اجاگر کیجیے۔

ڈرامہ 'نترل' ہے یا 'نیری' کا خلاصہ تحریر کیجیے۔

10 س-2- مندرجہ ذیل سے کسی ایک کو بطور خلاصہ لکھیے۔

1- لے 2- عمر ریزاں 3- اجبتا

3- درج ذیل سے کسی پانچ اشعار کو تشریح کیجیے۔

1- حسرت میں اپنے ناناؤں سے مجھے خوف ہو گیا

ان ہی رحمت بھی تو ہے سترل عصیاں کے تریب

2- یہ تو نے ہا کیا اے ناداں، فیاضی وقت عام ہیں

تو نکر و نظر تو بد ار، کیا چیز ہے جو انعام ہیں

3- ایک مدت سے تری یاد بھی اٹی نہ ہیں

اور ہم بھول گئے ہوں تجھے، ایسا بھی ہیں

4- ہمارے لب نہ سہی، اوہ دیان زخم سہی

وہ میں پختی ہے یا رو، میں سے بات چلے

5- تیرے فراق کی راہیں بھی نہ بھولیں گے

نیرے دل اچھیں راتوں میں عمر بھرے مجھے

اب کیا سنائیں یوسف درندان و داستان
پھر گرم جنس درد کا بازار بیا کریں

دل کی گنتی نہ یگانوں میں نہ بے گاؤں میں
تین اس جلوہ گہ ناز سے اچھٹا بھی ہیں

بٹے اس ڈھب سے کہ کھر نہ ہو جدا خاک مری
میں ہنسی بھی تو اس گوشہ داماں قریب

۱۰۔ یہ سیاق و سباق کے حوالے سے کسی دو عبارت کی وجہات لے لیں۔

۱۔ وہ ہنسا اور کہا، صاحب جہاں آپ کھڑے ہیں یہ ملکہ امید کا باغ ہے، اور وہ ملکہ

ارزوی ہوئی ہے۔

۲۔ یہ ملکہ بھلکے پن اور مصلحتوں کا شگفتہ احساس زندگی میں بہت کم
آتا ہے اور صرف چند لمحے رہتا ہے۔ مگر وہ لمحے بہت عنایت میں۔

۳۔ گوشت خوری ان کا محبوب شغفہ رہا ہے اور مری کے شکار کو وہ سب بہتر سمجھتی
ہیں۔ ہتھے ہیں شکار کے لیے بیان کیوں کیا جائے۔ دگر خوان ہی کیوں نہ چا جائے۔

۴۔ کس تین حاوروں کے معنی لکھ کر جملوں میں استعمال کیجیے۔

۱۔ باغ باغ ہونا ۲۔ جان میں جان آنا ۳۔ پانی پانی ہونا ۴۔ دق ہونا ۵۔ تارے گستا

۵۔ کس ایک رباعی کی تشریح کیجیے۔

۱۔ کیا فتح سے بنائیں کہ عمر مانی کیا تھی۔
یہ گل کے بہت تھی وہ ہوا کا گھونکا۔ اک موج فنا تھی، زندگانی کیا تھی

2- نادان کہوں دلوں کو نہ خرد مند کہوں

یاسلسلہ وضع کا پابند کہوں

اک روز خدا کو مند دھکانا ہے دبیر
بندوں کو میں کس مند سے خداوند کہوں

---

x

(9)

FYBA Reg Hindi Compulsory

FA206 -

27/04/2022

Rizvi College of Arts, Science & Commerce

Sem-II Regular Exam (Dept. Of Hindi)

Class- BAFY Subject- Hindi (Compulsory) Date- 27/04/2022 Time - 3hr Mark- 100

नोट:- वस्तुनिष्ठ प्रश्न अनिवार्य हैं, सभी प्रश्नों के उत्तर लिखिए। प्रश्नों के अंक उनके सामने अंकित हैं।

प्रश्न 1 :- वस्तुनिष्ठ प्रश्न (सभी प्रश्न अनिवार्य)

50

1. 'मेरा नया बचपन' कविता की कवयित्री का नाम बताईये ?
A) निर्मला पुनल B) सुशीला टाकभॉरे C) सुभद्राकुमारी चौहान D) इनमें से कोई नहीं
2. मनोहर ताऊ जी से क्या माँग रहा था ?
A) खिलौना B) रेलगाड़ी C) कपड़े D) पैसे
3. मनोहर ताई से क्या माँग रहा था ?
A) चॉकलेट B) आइसक्रीम C) पतंग D) गाड़ी
4. 'सज़ा' कहानी के रचनाकार का नाम बताईये ?
A) मन्मू भंडारी B) नासिरा शर्मा C) उषा प्रियवंदा D) अमृता प्रीतम
5. बच्चे की माँ बच्चे के मुँह में क्या ठूस रही थी ?
A) खाना B) नारियल C) मूँगफली के दाने D) मिट्टी
6. दोनों औरतें कहाँ बैठी थी ?
A) अपने घर B) प्लेटफॉर्म के कोने में दीवार से सटकर C) पुलिस थाने D) पड़ोसी के घर
7. पिता किसकी तरह खड़े हैं ?
A) फौलाद की तरह B) खंबे की तरह C) भीमकाय दरवाजे की तरह D) शेर की तरह
8. पिता किससे चिढ़ते हैं ?
A) ज्यादा खाने से B) सुबह देर तक सोने से
C) गाना गाने से D) जीवन की अनिवार्य सुविधाओं से
9. सन 62 के दिनों में विपत्त का क्या नाम था ?
A) सुरेश B) रमेश C) बीजू D) सजू
10. विपत्त के घर से निकलने पर मदन ने क्या अनुभव किया ?
A) ईर्ष्या का B) स्वाभिमान और विजय का C) अपमान का D) सुखद
11. दादी अम्मा ने पत्तोह को क्या उपहार दिया ?
A) हाथ के कँगन B) सोने का हार C) पायल D) उक्त में कोई नहीं
12. मेहरों का हाथ क्या सोचकर अटक गया ?
A) अम्मा को बुरा तो नहीं लगगा B) अम्मा गुस्सा तो नहीं होगी
B) पति को क्रोध तो नहीं होगा D) अम्मा के लिए अंतिम बार दूध लिए जा रही हूँ
13. चुनाव किस प्रकार आए ?
A) आँधी की तरह B) तूफान की तरह C) बरसात की तरह D) भीत की तरह

14. विधानसभा किस प्रकार सजी हुई थी ?
A) रानी की तरह B) महलों की तरह C) दुल्हन की तरह D) उक्त में से कोई नहीं
15. रेहमान किसके यहाँ काम कर रहा था ?
A) कुँवर साहब B) राजा साहब C) शेर सिंह D) महेंद्र सिंह
16. कवयित्री को बार बार किसकी याद आती है ?
A) माँ B) पिता C) बचपन D) सांवन
17. युवा काल के जीवन में क्या मोहने वाला है ?
A) आकांक्षा B) पुरुषार्थ C) ज्ञान D) उक्त सभी
18. बचपन कौन बनकर लौट आया है ?
A) खुशियाँ B) बेटी C) माँ D) उक्त में से कोई नहीं
19. 'आया वसंत' किसकी कविता है ?
A) सोहनलाल द्विवेदी B) महावीर द्विवेदी C) रमाकांत द्विवेदी D) हजारीप्रसाद द्विवेदी
20. 'अजेय' किसका उपनाम है ?
A) जयशंकर प्रसाद B) सूर्यकांत त्रिपाठी
C) सच्चिदानंद हीरानंद वात्स्यायन D) उक्त में से कोई नहीं
21. अजेय की कविता का क्या नाम है ?
A) हम जरूर जीतेंगे B) आया वसंत C) मेरा नया बचपन D) स्त्री
22. हम पंछी कहाँ के हैं ?
A) घोंसलों B) पिंजरे C) उन्मुक्त गगन D) सपनों
23. पंछी.....होने पर न गा पाएंगे ?
A) पिंजरबद्ध B) सपनों C) उड़ते D) खा रहे
24. दुकान लगाकर कौन बैठ गए हैं ?
A) दुकानदार B) तमाशबीन C) कैदी D) पुलिस
25. मेले में कौन लुट गया है ?
A) औरतें B) कैदी C) तमाशबीन D) दुकानदार
26. 'कहीं पर धुप की चादर' यह गीत किसका है ?
A) दुष्यंत कुमार B) कुँवर नारायण C) फिरोज़ शाह D) गुलज़ार
27. लहू लुहान नज़ारों का जिक्र आया तो कौन उठकर दूर जा बैठा ?
A) दुकानदार B) शरीफ लोग C) बदमाश लोग D) तमाशबीन
28. दरख्तों में क्या होती है ?
A) चुड़ैल B) छाँव C) आग D) घर

29. 'कागज़ कलम और स्याही' किसकी कृति है ?
 A) नासिरा शर्मा B) कुँवर नारायण C) कुँवर शर्मा D) कुँवर बेचैन
30. सर्वेश्वरदयाल सक्सेना की कविता का क्या नाम है ?
 A) आकांक्षा B) जड़ें C) ज्ञान D) उक्त सभी
31. 'स्त्री' कविता किसकी है ?
 A) जयशंकर प्रसाद B) सूर्यकांत त्रिपाठी C) सच्चिदानंद हीरानंद वात्स्यायन D) सुशीला टाकमौरि
32. निर्मला पुतुल की कविता का क्या नाम है ?
 A) पिंजरबद्ध B) सपनों की उड़ान C) उड़ते परिदे D) अपने घर की तलाश
33. 'मन कितना अभिनय शेष रहा' किसकी काव्य कृति है ?
 A) हरिऔंध B) मोहन राकेश C) कुँवर भूषण अग्रवाल D) भारत भूषण अग्रवाल
34. लिंग शब्द का अर्थ है-
 A) चिह्न B) पहचान C) A और B दोनों D) इनमें से कोई नहीं
35. हिंदी में लिंग कितने प्रकार के होते हैं ?
 A) दो B) तीन C) चार D) उक्त में से कोई नहीं
36. खान का स्त्रीलिंग होगा -
 A) खानी B) खानम C) खानिया D) उक्त सभी
37. कवि शब्द का स्त्रीलिंग शुद्ध रूप होगा -
 A) कवियत्री B) कवियित्री C) कवित्री D) कवयित्री
38. वीर का स्त्रीलिंग शब्द हैं -
 A) वीरान B) वीरांगना C) वीरता D) साहसी
39. किसी शब्द का विपरीत या उल्टा अर्थ देने वाले शब्द को क्या कहा जाता है ?
 A) विलोमार्थी शब्द B) समानार्थी शब्द C) पर्यायवाची शब्द D) इनमें से कोई नहीं
40. आदरणीय व्यक्ति के लिए सदैव प्रयोग किया जाता है -
 A) एकवचन का B) बहुवचन का C) द्विवचन D) इनमें से कोई नहीं
41. भारतीय शब्द का बहुवचन है -
 A) भारतिओं B) भारतीयों C) भारतीयो D) इनमें से कोई नहीं
42. हिन्दी भाषा में वचन कितने प्रकार के हैं ?
 A) 3 B) 2 C) 4 D) 5
43. जिन शब्दों का अर्थ एक जैसा होता है, उन्हें.....कहते हैं -
 A) पर्यायवाची शब्द B) विलोम शब्द C) विरुद्धार्थी शब्द D) इनमें से कोई नहीं
44. 'विभावरी' का पर्यायवाची शब्द कौनसा है ?
 A) रात्रि B) नीशा C) रात D) उक्त सभी

45. कोई भी ऐसा वाक्यांश जो अपना साधारण अर्थ छोड़ कर विशेष अर्थ को व्यक्त करे, उसे.....कहते हैं -
 A) प्रति शब्द B) सम शब्द C) मुहावरा (Idioms) D) इनमें से कोई नहीं
46. जाके पाँव न फटे बिवाई सो क्या जाने पीर पराई का अर्थ है -
 A) दयालु होना B) कठोर होना
 C) दूसरे के कष्ट को अनुभव करना D) जिसके ऊपर बीतती है, वही जानता है
47. आउम्बर बहुत, किन्तु वास्तविकता कुछ नहीं के लिए सही लोकोक्ति है -
 A) आँख का अंधा नाम नयनसुख B) ऊँची दुकान फीका पकवान
 B) ऊँट के मुँह में जीरा D) खोदा पहाड़ निकली चुहिया
48. गए थे रोजा छुड़ाने, नमाज गले पड़ी का अर्थ है -
 A) मुश्किल में पड़ जाना B) कष्ट पहुँचना
 B) गरीब हो जाना D) उपकार करने के बदले स्वयं को दुःख भोगना पड़ा
49. कौन सा शब्द कमल का पर्यायवाची नहीं है?
 A) जलज B) अंबुज C) मनसिज D) पंकज
50. कौन-सा शब्द भ्रमर का पर्यायवाची नहीं है?
 A) मधुप B) अलि C) भौरा D) शफरी

प्रश्न 2 : दिर्घोत्तरी प्रश्न (कोई भी एक)

10

1. रामेश्वरी का हृदय परिवर्तन किस प्रकार हुआ? ताई कहानी के माध्यम से स्पष्ट कीजिए?
2. माता-विमाता किस प्रकार बच्चे से जुड़ गई? कहानी के माध्यम से स्पष्ट कीजिए?
3. पाँचवा बेटा कहानी की कथावस्तु अपने शब्दों में लिखिए ?

प्रश्न 3 : दिर्घोत्तरी प्रश्न (कोई भी एक)

10

1. 'मेरा नया बचपन' कविता का भाव-सौंदर्य अपने शब्दों में स्पष्ट कीजिए ?
2. 'स्त्री' कविता का भाव-सौंदर्य बताते हुए महिलाओं की वर्तमान स्थिति का चित्रण कीजिए ?
3. 'अपने घर की तलाश' कविता के माध्यम से महिलाओं की मानसिकता का चित्रण कीजिए ?

प्रश्न 4 : टिप्पणी दीजिए (कोई भी चार)

20

1. चाची के घर जाकर आशा की जीवन किस प्रकार बदल गया ?
2. मदन के चरित्र का चित्रण कीजिए ?
3. मेहरा के चरित्र का चित्रण कीजिए ?
4. नत्यू के चरित्र का चित्रण कीजिए ?
5. 'हम पंच्छी उन्मुक्त गगन के' कविता का भाव-सौंदर्य
6. 'जड़े' कविता का भाव-सौंदर्य
7. 'मन कितना अभिनय शेष रहा' कविता का भाव-सौंदर्य
8. कुंवर नारायण की कविता का भाव-सौंदर्य

प्रश्न 5 : निबंध लिखिए (कोई भी एक)

10

1. जातीयता एक कलंक
2. कोरोना महामारी और शिक्षा जगत
3. पराधीन सपने हैं सुख नाही

FYBA- Sociology
Sem II- Fundamentals of Sociology - April 2022
Part A

Total Marks: 50

1. **How does social interaction affect people?**
  - a. It supports personal development and helps people make sense of the world around them.
  - b. It causes identity confusion and prevents personal development.
  - c. It causes identity confusion.
  - d. It prevents personal development.

2. .... is the way we, as humans send verbal, non-verbal messages from one person to another.
  - a. Integration
  - b. Communication
  - c. Culture
  - d. Idealism

3. .... is the process of communicating by sending and receiving wordless messages.
  - a. Verbal communication
  - b. Personal communication
  - c. Inter personal
  - d. Nonverbal communication

4. **Facial gestures, or facial expressions, are a particularly ..... form of gesture.**
  - a. Informative
  - b. Integrative
  - c. Communicative
  - d. Emotional

5. **The types of clothing an individual wears convey ..... clues about his or her personality, background, and financial status.**
  - a. Verbal
  - b. Facial
  - c. Nonverbal
  - d. Ideal

6. **Ethnomethodology is concerned with .....**
  - a. Methods used by people to construct account
  - b. Give meaning to their social world
  - c. Both a and b
  - d. None of these

7. **Erving Goffman (1922–1982) develop a framework called:**
  - a. Egyptology
  - b. Dramaturgy
  - c. Semiology
  - d. Mythology

8. **A surgeon generally requires an operating room a, Taxi driver a cab, an ice skater ice are example of:**
  - a. Front stage
  - b. Back stage
  - c. Social stage
  - d. Local stage

9. Goffman used the ..... as an analogy for social interaction.
- Theatre
  - Corner
  - Playhouse
  - Coliseum
10. .... communication, is when people communicate without being face-to-face.
- Facial
  - Personal
  - Impersonal
  - Virtual
11. Communication using body movements, gestures, and facial expressions rather than speech.
- Presentation of Self
  - Verbal communication
  - Nonverbal communication
  - Social construction of reality
12. Which of these is a front region of social life?
- a restaurant kitchen
  - a clothing store payment counter
  - a football ground dressing room
  - a nightclub toilet
13. Which one of the following is not an example of non-verbal communication?
- Smiling
  - Talking
  - Frowning
  - Waving
14. Social stratification indicates:
- process by which a person gets ranks in society
  - backwardness of society
  - international understanding of society
  - nation division of society
15. .... refers to a system by which a society ranks categories of people in a hierarchy.
- Social organization
  - Social conflict
  - Social stratification
  - Social order
16. A ..... system is one in which people are born into their social standing and will remain in it their whole lives.
- Class
  - Caste
  - Race
  - Status
17. In social stratification the movement do not occurs in ..... directions.
- From lower to higher
  - From higher to lower
  - Between two positions at the same level
  - Similar positions
18. Social mobility is of two types:
- Vertical mobility and Horizontal mobility
  - Upper mobility and lower mobility
  - Left mobility and right mobility
  - Upward mobility and downward mobility

19. .... mobility takes place when a person moves down from one position to another and change his status.
a. Downward	b. Backward
c. Forward	d. Upward
20. If the son changes his status either by taking upon occupation of higher or lower rank with that of his father, is an example of ..... mobility .
a. Inter-generational	b. Intra-generational mobility
c. Accelerating mobility	d. None of these
21. The term caste is derived from.....
a. Latin	b. Spanish
c. Rome	d. Greek
22. Caste is an ..... group
a. Universal	b. Open
c. Endogamous	d. None of these
23. Which type of society has more possibility for individual social mobility?
a. Caste based society	b. Age- grade based society
c. Feudal lord based society	d. Class based society
24. Sociological concept which is most closely related to social inequality is
a. Social classification	b. Social differentiation
c. Social categorization	d. Social stratification
25. Whose theory is known as functional theory of social stratification?
a. Marx	b. Max Weber
c. Davis and Moore	d. Sorokin
26. Through _____ individuals internalize the norms and standards of society.
a. Society	b. Sociology
c. Socialization	d. Social control
27. _____ is the process of enforcing conformity.
a. Social justice	b. Social control
c. Social norms	d. Social media
28. There are ___ types of social control.
a. Three	b. Twelve
c. Ten	d. Two
29. Positive sanctions include _____
a. Ostracism	b. Silent treatment
c. Prizes	d. Execution

30. Sociologically speaking, deviant behaviour is neither good nor bad, it is a neutral act of _____.
a. Non-conformity	b. Conformity
c. Punishment	d. Penalties
31. Every culture has a moral code and its violation is usually considered as _____.
a. Crime	b. Deviant
c. Illegal	d. Punishable
32. Peer pressure and disapproval is _____ means of control.
a. a. Formal	b. Legal
b. c. Social	d. Informal
33. Gossips and social disapproval are enough to encourage people to _____ group norms.
a. Disapprove	b. Violate
c. Conform	d. Break
34. _____ social control refers to officially established means of enforcing conformity.
a. Informal	b. Legal
c. Formal	d. Illegal
35. The fine on your telephone bill for late payment is a form of _____ social control.
a. Informal	b. Formal
c. Legal	d. Government
36. Any officially established procedures designed to encourage conformity and discourage deviance are part of formal _____.
a. Control	b. Law
c. Social control	d. Police agency
37. Strong social attachments encourage _____.
a. Conformity	b. Deviance
c. Hang out	d. Inhibits deviance
38. Deviant behaviour is a _____ problem.
a. Personal	b. Individual
c. Social	d. Legal
39. Collective actions can cause _____ behaviour.
a. Predictable	b. Rational
c. Irrational	d. Unpredictable
40. _____ is sometimes referred to as father of collective behaviour.
a. a. McPhail	b. Turner
b. c. Gustave Le Bon	d. Killian

41. According to Emergent - Norm theory, new norms ____ as events happen.
- Guides
  - Emerge
  - Disappear
  - Control
42. According to Value – Added theory ,factors that contribute to collective behavior adds_____ to the collective action.
- Value
  - Tension
  - Emotions
  - Rumors
43. A ____ is a temporary aggregate of individuals with a common focus or interest, in physical proximity, and without a history of previous interaction.
- Mobs
  - Fads
  - Fashion
  - Crowd
44. When an acting crowd turns violent, we may witness the birth of a _____.
- Riot
  - Mob
  - Crowd
  - Folk
45. _____ is a form of dispersed collective behavior by which people react to a real or imagined event with irrational and even frantic fear.
- Mob
  - Crowd
  - Mass hysteria
  - Mass
46. Throughout history, _____ have erupted as a reaction to social injustice.
- Mob
  - Riots
  - Crowd
  - Mob hysteria
47. A ____ is a form of collective behaviour in which a large number of people are united in an attempt to promote or resist social change.
- Social movement
  - Movement
  - Mob
  - Folk & mass
48. Social movements are driven by the perception that _____.
- All needs change
  - Transformation is required
  - Bad should go
  - All is not well
49. _____ social movements aim for only limited social change.
- Redemptive
  - Reformative
  - Revolutionary
  - Progressive
50. _____ occur more frequently in today's world than in the past.
- Social movement
  - Fashion
  - Fad
  - Mob hysteria

FYBA- Sociology
SEMESTER - II April 2022

Total Marks: 50

Note: All questions are compulsory
Figures to the right indicates full marks

Q.1 Explain the following concepts (Any 4) 20 Marks

- a) Dramaturgy
- b) Virtual communication
- c) Gender stratification
- d) Deviance
- e) White Collar Crime
- f) Social Movement

Q.2 Answer in detail (Attempt any 2 out of 4)

30 Marks

1. Define communication. Discuss its types and elaborate on various forms of non-verbal communication.
2. What is the process of social stratification? Critically evaluate the how social mobility in stratification has brought change into mindset of the people.
3. Define the term social control. Explain Formal and Informal social control.
4. Examine the term Collective behavior. Explain different forms of collective behavior.

FYBA Sem II MORAL PHILOSOPHYPaper I Code 201

Marks 50

Time 1hrs

NB : All questions are compulsory :

1. Epicurus Philosophy was founded around
  - a. 307 B.C
  - b. 308 B.C
  - c. 309 B.C
  - d. 310 B.C
2. Epicurus suggest the goal of life is
  - a. Wants
  - b. money
  - c. happiness
  - d. home
3. Epicurus is best known for his theory of
  - a. Desire
  - b. Needs
  - c. Pleasure
  - d. Value
4. Pleasure can lead to pain says
  - a. Kant
  - b. Epicurus
  - c. Plato
  - d. Aristotle
5. Epicurus profounded Scientific view of
  - a. Atomism
  - b. Cause
  - c. Effect
  - d. Matter
6. Pleasure is the only intrinsic
  - a. Value
  - b. Wants
  - c. Needs
  - d. Desire
7. Epicurus says that the only pleasant life is to avoid unwanted
  - a. Money
  - b. Desire
  - c. Satisfaction
  - d. Object
8. Philosophy for Epicurus is Pleasant only when the situation is
  - a. Bad
  - b. Good
  - c. Conversational
  - d. Negative
9. Freedom to choose is Harmonious says
  - a. Epicurus
  - b. Plato
  - c. Socrates
  - d. Aristotle
10. The most Pleasant life is the imagination of "Pleasure Garden" says
  - a. Kant
  - b. Epicurus
  - c. Aristotle
  - d. Socrates
1. Unnecessary pain are not negative
  - a. Needs
  - b. Sin
  - c. desire
  - d. Wants
2. Happiness is the union of Soul with God says
  - a. Augustine
  - b. Hobbes
  - c. Sartre
  - d. Kant
3. For Sartre Man is nothing but what he makes
  - a. His home
  - b. Himself
  - c. Others
  - d. Society
4. Existentialist belief that, traditional philosophers are too
  - a. Narrow
  - b. Religious
  - c. Abstract
  - d. Useless
5. Man Alone is capable of willing and becoming says
  - a. Sartre
  - b. Hobbes
  - c. Epicurus
  - d. Plato
6. Man always tends to make the best choice from the wrong
  - a. Will
  - b. Choice
  - c. Evil
  - d. Sight
7. "Anguish" is a negative
  - a. Feeling
  - b. Desire
  - c. Choice
  - d. Things

3. "Despair" is when nobody is there to
 a. Look at   b. Observe   c. Guide   d. help
9. Deontologist means
 a. Object   b. Duty   c. Energy   d. Force
9. Consequentialist is opposite to
 a. Deontologist   b. Ontologist   c. Logic   d. Science
1. Gilligan was not happy with _____.
 a. Plato   b. Kohlberg   c. Hobbes   d. Kant
2. For Gilligan , Kohlberg view women as inferior to
 a. Child   b. Man   c. Human   d. Nature
3. Kohlberg is famous for his SIX Ladder Model of moral _____
 a. Needs   b. Desire   c. Development   d. Logic
14. Responsibility of consequences is post _____.
 . Effect   b. Cause   c. Conventional   d. Reason
5. Rashdall says retributive is _____.
 a. Ethical   b. Bad   c. Unethical   d. Good
5. Deterrent theory is not _____.
 a. Value   b. Devalue   c. Tenable   d. Evil
7. The reformatory theory is about to _____.
 a. Reform   b. Refrain   c. Redo   d. Undo
3. In reformatory punishment wickedness is a disease of _____.
 a. Body   b. Nature   c. Mind   d. Reason
9. Capital Punishment is _____.
 a. Reformatory   b. Deterrent   c. Retributive   d. Good
9. Human practical reason is always free, says _____.
 a. Plato   b. Kant   c. Moral Law   d. Political Law
1. Moral experience connects us with the world of things as they :
 a. Be   b. Are   c. May   d. Exist
- 2 For Kant moral law arises from pure :
 a. Reason   b. Nature   c. Will   d. Path.
- 3 . Moral law is Autonomous says :
 a. Hume   b. Plato   c. Hobbes   d. Kant.
4. Hypothetical imperative is about :
 a. Assertion   b. Statement   c. Feeling   d. Words.
5. Categorical Imperative is about statement says :
 a. Kant   b. Epicurus   c. Berkeley   d. Ayn Rand.
5. The third maxim of Kant is :
 a. Human   b. Language   c. Autonomy   d. Object.

7. Bentham seven dimension of pleasure is known as :
  - a. Hedon b. Please c. Calculus d. Math
8. For Mills the moral criterion is :
  - a. Action b. Utility c. Pleasure d. Cause
9. Mill argue desiring a thing and finding it pleasant are psychological :
  - a. Means b. Ends c. Reason d. Facts
10. To desire a thing without it being pleasant is metaphysically :
  - a. Impossible b. Possible c. Desirable d. Undesirable
1. Punishment helps in reforming :
  - a. Character b. Law c. People d. Government
2. Sin is a :
  - a. Policies b. Political c. Crime d. Law
3. Punishment is a reward of being :
  - a. Ethical b. Positive c. Negative d. Certainty
4. Any violation of law is a :
  - a. Evil b. Bad deed c. Good d. Crime
5. Punishment is necessary because it refrain human from doing action which are :
  - a. Right b. Wrong c. Good d. Bad
6. The motto, "Eye for an Eye" is a theory of :
  - a. Rigoristic b. Deterrent c. Reformative d. Sartre
7. Mollified theory takes into account the character and circumstance of :
  - a. Person b. Society c. offense d. Home
8. The slogan "Greatest happiness of Greatest nos" is :
  - a. Utilitarianism b. Bentham c. Plato d. Aristotle
9. Egoistic hedonism is a form of :
  - a. Ethical hedon b. Psychological c. Gross hedon d. Pleasure
10. Refined hedonism gives weightage to Pleasure arising from :
  - a. Body b. Society c. Human d. Mind

FYBA SEM II MORAL PHILOSOPHY

PAPER I Code 201

Marks: 50 Time: 2hrs

NB : All questions are compulsory.

All questions carry equal marks.

- Q1. Explain fully Epicurus Hedonistic Egoism 10
OR
Q1. Discuss in detail the nature of Psychological Egoism 10
- Q2. Critically evaluate the theory of Categorical Imperative 10
OR
Q2. Explain Mill's theory of Universal hedonism. 10
- Q3. Discuss Augustine's view on Happiness and Virtue. 10
OR
Q3. What does Carol Gillian mean by 'Care and Concern'. Explain 10
- Q4. Discuss, how Reformatory theory of punishment is useful to society?. 10
OR
Q4. Explain the nature of Retributive theory of punishment. 10
- Q5. Write Short notes on any one of the following : 10
a) Ayn Rand Egoism.   b) Bentham's hedonism.

4

Rizvi College of Arts, Science and Commerce
Off Carter Road, Bandra (West), Mumbai - 50

FYBA (Semester II)
Regular/ATKT Examination April 2022
Microeconomics – II

Total Marks (Part A and B): 100 Time (Part A and B): 3 hours

Part A

Q.1. Select the correct option.

(50 Marks)

1. The law of variable proportion consists ..... distinct phases.
  - a) Three
  - a) Two
  - b) Four
  - c) Five

2. An isoquant shows all those .....which produce the same level of output.
  - a) combinations of produces
  - b) combinations of outputs
  - c) combinations of tractors
  - d) combinations of factors

3. The returns to scale can be measured in the terms of coefficient of output.....
  - a) Inelasticity
  - b) Elasticity
  - c) Process
  - d) Conversion

4. Right angled Isoquant assumes .....substitutability of factors of production.
  - a) 0
  - b) 1
  - c) 2
  - d) 3

5. Kinked iso-quant assumes only limited substitutability of.....
  - a) capital and interest
  - b) capital and labour
  - c) capital and land
  - d) wages and labour

6. The .....of the isoquant shows the marginal rate of technical substitution of labour for capital is diminishing.
  - a) Converter
  - b) Concave
  - c) Connectivity
  - d) Convexity

7. The .....line shows various combinations of labour and capital that the firm could buy for a given amount of the money at a given factor prices.
- Price cost
  - Ratio cost
  - Isocost
  - Isocost
8. Marginal rate of technical substitution of labour for capital is equal to the.....that is at tangency point.
- ratio of methods prices
  - ratio of product prices
  - ratio of factor prices
  - ratio of cross prices
9. The expansion path is defined as the ..... of tangency between the isoquants and the isocost lines.
- locus of the points
  - local points
  - focus of the points
  - lucas of the points
10. $Q = A K^\beta L^\alpha$ is a .....
- Production function
  - Consumption function
  - Public function
  - Distribution function
11. AC is consisting .....
- AFC+AVC
  - AMC+ AAC
  - AMC+ AVC
  - AFC+ ACC
12. .... is known as price cost.
- Variable Cost
  - Exited Cost
  - Economics Cost
  - Accounting Cost
13. MC is consisting ..... cost for next unit.
- Additional
  - Advance
  - Average
  - Another
14. Cost of production refers to the resources - financial or real required to produce a given.....
- Quantity of material

- b) Quantity of input
- c) Quantity of factors
- d) Quantity of output

15. .... is subjective in nature.

- a) Variable Cost
- b) Real Cost
- c) Positive Cost
- d) Opportunity Cost

16. .... are also known as "Accounting Cost".

- a) Explicit Cost
- b) Implicit Cost
- c) Social Cost
- d) Natural Cost

17. .... is symbolically expressed as $Q \times P$ (Quantity $\times$ Price).

- a) TR
- b) PR
- c) AR
- d) MR

18. Average Revenue refers to the price or revenue ..... of commodity sold.

- a) Per unit
- b) Per person
- c) Per factor
- d) Per Place

19. In economics distribution refers to personal distribution and functional distribution of the .....

- a) Income
- b) Loss
- c) Profit
- d) Output

20. AR refers to .....

- a) Actual Revenue
- b) Advance Revenue
- c) Average Revenue
- d) Additional Revenue

21. The firm accepts the wages determined in the .....

- a) Foreign Market
- b) Money Market

- c) Goods Market
- d) Factor Market

22. There is no exploitation of labour when the payment is equal to its .....
- a) MRP
  - b) MMP
  - c) MNP
  - d) NMP

23. Professor Knight is famous for his theory of .....
- a) Rent
  - b) Profit
  - c) Population
  - d) Wages

24. Profit arises because an entrepreneur .....
- a) prepares plan
  - b) undertakes Innovation
  - c) lends money
  - d) pays rent

25. According to Prof. Knight Profit is the reward for .....
- a) Innovation
  - b) Capital
  - c) Foreseeable risks
  - d) Uncertainty bearing

26. When $TR > TC$ there is .....
- a) Shutdown profit.
  - b) Normal profit
  - c) Super normal profit
  - d) Negative profit

27. When a market demand is more than the market supply, it refers to a situation of .....
- a) Excess supply
  - b) Equilibrium
  - c) Excess demand
  - d) Deficit

28. What will be the effect on equilibrium price, if supply decreases without any change in demand?
- a) No change in price
  - b) Price will fall
  - c) Price will rise

- d) Price will fluctuate
29. When both demand and supply decrease in the same proportion then the equilibrium quantity will .....
- a) remain the same
  - b) fall
  - c) rise
  - d) fixed
30. Under perfect competition, restrictions on entry into an industry .....
- a) Doesn't not exit
  - b) Apply to labour but not to capital
  - c) Apply to both capital and labour
  - d) Apply to capital but not to labour
31. Perfect competition assumes ..... commodities.
- a) Homogeneous
  - b) Different
  - c) Heterogeneous
  - d) Hexogeneous
32. Under perfect competition, if price will be lower than average total cost there will be .....
- a) Shut down point
  - b) Loss point
  - c) Equilibrium point
  - d) Profit point
33. The demand curve for a firm under perfect competition is .....
- a) Vertical
  - b) Horizontal
  - c) Downward sloping
  - d) Upward sloping
34. The demand curve for the firm under perfect competition is .....
- a) Relatively Elastic
  - b) Relatively Inelastic
  - c) Perfectly Elastic
  - d) Perfectly Inelastic
35. Under perfect competition the firm is equilibrium when .....
- a) $MR = MC$
  - b) Curve should cut MR curve from below
  - c) Both (a) and (b)

d) $MR > MC$

36. When $AR = MR = AC$ the firm will get ..... profit

- a) Normal
- b) Loss
- c) Super Normal
- d) Superficial

37. Which of the following is not a feature of perfect competition?

- a) Seller is a price maker
- b) homogeneous goods and services
- c) large number of buyers and seller
- d) Free entry and exit

38. Under perfect competition a seller is a .....

- a) Price taker
- b) Price maker
- c) Demand manager
- d) Supply Manager

39. Quasi rent is .....

- a) Short run rent
- b) long run rent
- c) very long run rent
- d) medium run rent

40. According to Ricardian theory it is assumed that land has

- .....
- a) One use
  - b) Two Uses
  - c) Three Uses
  - d) Four Uses

41. Rent arises due to ..... of land

- a) scarcity and differentiation
- b) availability
- c) expensiveness
- d) unavailability

42. In case of extensive cultivation .....

- a) $\text{Rent} = \text{Superior land} - \text{Inferior land}$
- b) Land is classified on basis of fertility
- c) Differential rent exists
- d) Land is classified on basis of availability

43. In case of intensive cultivation .....

- a) units of capital & labour are employed on same piece of land

- b) law of diminishing returns exists
  - c) Both a & b
  - d) law of increasing returns exists
44. A monopolist faces .....
- a) An upward sloping demand curve
  - b) A perfectly elastic demand curve
  - c) A downward sloping demand curve
  - d) A demand curve with a positive price elasticity of demand
45. Which of the following market is price-maker?
- a) perfect competition
  - b) monopolistic competition
  - c) oligopoly
  - d) monopoly
46. Which of the following is not a feature of monopolistic competition?
- a) Numerous sellers
  - b) Product differentiation
  - c) Numerous buyer
  - d) Homogeneous product
47. The demand curve of a firm in monopolistic competition is .....
- a) Vertical
  - b) Horizontal
  - c) Negative
  - d) Perfectly elastic
48. What does a firm earn under monopolistic market in long run?
- a) Loss
  - b) Super normal profit
  - c) Normal profit
  - d) Superficial profit
49. In monopolistic competition because of difference in choice the firm charges .....
- a) Different price
  - b) Similar price
  - c) Higher price
  - d) Low price
50. The products under monopolistic competition are different yet they are .....
- a) Complementary
  - b) Close substitutes
  - c) Perfect substitutes
  - d) Relative substitutes

Rizvi College of Arts, Science and Commerce
Off Carter Road, Bandra (West), Mumbai – 50

FYBA (Semester II)
Regular/ATKT Examination April 2022
Microeconomics – II

PART B

Instructions:

1. All questions are **COMPULSORY**.
2. Figures to the right indicate full marks allotted to the question.
3. Draw neat and appropriate diagram with pencil only wherever required.
4. Use of simple calculator is allowed.

1. Answer **Any One** of the following questions. (10 Marks)

- a) Calculate Average Product (AP) and Marginal Product (MP) for the following data, draw the diagram accordingly and explain the relationship between TP, AP and MP.

Units	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Total Product (TP)	0	10	30	45	52	52	48	46	44	42	40

- b) Explain the Law of Variable Proportion.
 c) Define is Isoquant. Discuss its Features.

2. Answer **Any One** of the following questions. (10 Marks)

- a) Define Cost. Explain the various concepts of costs.
 b) Calculate Total Cost (TC), Average Fixed Cost (AFC), Average Variable Cost (AVC), Average Total Cost (ATC) or Average Cost (AC) and Marginal Cost (MC) for the following data.

Units	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Total Fixed Cost (TFC)	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Total Variable Cost (TVC)	0	30	45	55	75	105	150	210	290	390	520

- c) Explain the various concepts of revenue i.e. Total Revenue, Average Revenue and Marginal Revenue with numerical example and appropriate diagram in Imperfect Competition (Monopoly).

3. Answer Any One of the following questions. (10 Marks)
- Explain Marginal Productivity Theory of Distribution.
  - Discuss Modern Theory of Rent.
  - Discuss Innovation Theory of Profit.
4. Answer Any One of the following questions. (10 Marks)
- Define Perfect Competition and explain long run equilibrium of a Firm under Perfect Competition.
  - Discuss short run equilibrium of a firm under Monopoly.
  - Define Monopolistic Competition. Discuss its features.
5. Write a Short Note on Any One of the following questions. (10 Marks)
- Types of Production Function
  - TR, AR and MR under Perfect Competition
  - Ricardian Theory of Rent
  - Features of Monopoly

RIZVI COLLEGE OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE

Subject: Communication Skills

Semester II Examination

Time: 3 hours

Marks: 80

*****

SECTION A (40 * 1 = 40 marks) Time: 1 hour

The section consists of 40 compulsory MCQ questions of 1 mark each. Each question has one correct answer.

- 1) Communication is a _____-way process.
  - a) one
  - b) two
  - c) three
  - d) four
- 2) A _____ question is asked to obtain a desired response.
  - a) Reflective
  - b) closed
  - c) open
  - d) leading
- 3) Preparing for an interview demands a _____ approach.
  - a) professional
  - b) unprofessional
  - c) lax
  - d) unorganized
- 4) A resume is also called a _____.
  - a) format
  - b) draft
  - c) CV
  - d) letter
- 5) A GD is a _____.
  - a) group demand
  - b) group discussion
  - c) gain doubt
  - d) gist draft
- 6) There are mainly _____ types of questions that can be asked during an interview.
  - a) five
  - b) three
  - c) eight
  - d) seven
- 7) A _____ memoir shares painful and difficult facts from author's life.
  - a) confessional
  - b) celebrity
  - c) travel
  - d) transformation

- 8) A _____ is a brief tribute to a person or event.
a) confession
b) celebrity
c) travel
d) toast
- 9) A _____ question involves a tentative or imaginary situation.
a) probing
b) reflective
c) hypothetical
d) leading
- 10) Oral communication is the _____ form of communication.
a) newest
b) oldest
c) leading
d) relaxed
- 11) Creating an _____ helps in drafting an essay.
a) title
b) outline
c) demo
d) conclusion
- 12) A _____ summarizes all the points in an essay and gives a message.
a) introduction
b) body paragraph
c) example
d) conclusion
- 13) A _____ is also called 'tension'.
a) climax
b) resolution
c) start
d) denouement
- 14) The plot shows the _____ of the action.
a) location
b) tone
c) language
d) politeness
- 15) The best advice for story writers is: _____ the story, don't tell.
a) talk
b) show
c) speak
d) think
- 16) A _____ has a clear beginning, middle and an end.
a) plot
b) resolution
c) setting
d) denouement

- 17) The protagonist is called the _____ character.
- a) side
  - b) extra
  - c) main
  - d) supplement
- 18) _____ questions limit the scope of the question by asking specifically.
- a) Reflective
  - b) Closed
  - c) Open
  - d) Leading
- 19) A story should appeal to _____ senses.
- a) one
  - b) two
  - c) three
  - d) multiple
- 20) 'Hi!' can be formally written as '_____'.
a) hey!
b) heya!
c) hru?
d) hello!
- 21) A personal essay is _____.
- a) professional
  - b) unprofessional
  - c) subjective
  - d) objective
- 22) The word _____ is derived from the French word 'mémoire'.
- a) memory
  - b) memoir
  - c) memorandum
  - d) massive
- 23) A personal essay is written in the _____ point of view.
- a) second
  - b) third
  - c) first
  - d) omniscient
- 24) A By-Line consists of the _____ name who has written the report.
- a) photographer's
  - b) audience's
  - c) journalist's
  - d) reader's
- 25) A caption is the information provided under a _____.
- a) sentence
  - b) paragraph
  - c) photograph
  - d) line

- 26) _____ speech includes the exact words of a speaker.
- a) direct
  - b) indirect
  - c) responsive
  - d) unresponsive
- 27) 'Colour' in American English is written as _____.
- a) collin
  - b) color
  - c) colorless
  - d) colourful
- 28) 'Paan shop' is an example of _____ usage.
- a) hybrid
  - b) pure
  - c) local
  - d) western
- 29) _____ refers to whether a word is suitable for the context.
- a) Tone
  - b) Appropriacy
  - c) Style
  - d) Language
- 30) Tone is a consequence of a writer thinking about _____ that need to aroused or avoided in the reader.
- a) practicality
  - b) direction
  - c) action
  - d) emotions
- 31) A verbal communication uses _____ for communication.
- a) gestures
  - b) actions
  - c) words
  - d) silence
- 32) The use of gestures is called _____.
- a) posture
  - b) elevator pitch
  - c) gesticulation
  - d) voice-modulation
- 33) An _____ is a brief, persuasive speech used to spark interest in what one's organization does.
- a) introduction
  - b) interview
  - c) outline
  - d) elevator pitch

- 34) A webinar is an interactive seminar conducted via _____.
- a) telephone
  - b) World Wide Web
  - c) mobile calls
  - d) traditional mode
- 35) One or more people interview many candidates in a _____.
- a) appraisal
  - b) grievance
  - c) competitive group interview
  - d) exit
- 36) A _____ character is built around a single idea or quality.
- a) foil
  - b) flat
  - c) round
  - d) hero
- 37) The pronoun 'I' is used while narrating a story in the _____ person point of view.
- a) first
  - b) second
  - c) third
  - d) omniscient
- 38) 'OK' is an example of a _____ agreement.
- a) strong
  - b) standard
  - c) weak
  - d) diplomatic
- 39) _____ questions are asked to confirm the statements given by the candidate.
- a) closed
  - b) reflective
  - c) leading
  - d) loaded
- 40) _____ memoirs cover important moments in the author's rise to fame and success.
- a) Celebrity
  - b) Confessional
  - c) Travel
  - d) Transformation

***** ALL THE BEST *****

SECTION B (4 * 10 = 40 marks) Time: 2 hours

Attempt any 4 out of 8 questions. Each question carries 10 marks.

- 1) Write a long answer on the Indian English language.
- 2) Explain the elements and principles of creative writing.
- 3) Write a note on the types of non-verbal communication.
- 4) **Read the passage given below and answer any five out of ten questions given below.**

On Tribal Imagination

G. N. Devy

In contemporary practice, the tribal memory is greatly undermined. There is a general insistence that tribal children attend schools where non-tribal children attend school, that they use medicines manufactured for others and that they adopt common agricultural practices. All because the world has very little time to listen patiently to the tribals, with their immense knowledge and creativity. We have decided that what is good for us is good enough for them. In the process we are destroying a rich vein of our cultural heritage. A proper understanding of tribal imagination can add to our literature and art. Indian literature has been burdened for the last two centuries by the 'perspective imagination' of Western origin. Because our systems of knowledge have been more or less replaced by western systems, the tribal is now the only Indian unaffected by the colonial consciousness. To pose the question of memory once again may thus help rekindle our culture.

A vast number of Indian languages have yet remained only spoken, with the result that literary compositions in these languages are not considered 'literature'. They are a feast for the folklorist, anthropologist and linguist, but to a literary critic they generally mean nothing. Similarly, several nomadic Indian communities are broken up and spread over long distances but survive as communities because they are bound by their oral epics. The wealth and variety of these works is so enormous that one discovers their neglect with a sense of pure shame. Some of the songs and stories I heard from itinerant street singers in my childhood are no longer available anywhere. For some years now I have been collecting songs and stories that circulate in India's tribal languages, and I am continually overwhelmed by the number and their profound influence on the tribal communities. The result is that I, for one, can no longer think of literature as something written. Of course, I do not dispute the claim of written compositions and texts to the status of literature, but surely it is time we realise that unless we modify the established notion of literature as something written, we will silently witness the decline of various Indian oral traditions. That literature is a lot more than writing is a reminder necessary for our times.

- a) The writer thinks that urban society is doing more harm than good to tribal communities. Do you agree with his point of view? Substantiate your answer with evidence from the passage
- b) Give two reasons why there is lack of understanding of tribal imagination among people.

- c) What are the three issues that Indian literature has?
- d) Explain in your own words the change in the writer's perspective towards literature.
- e) Are literary compositions in India mostly oral or written?
- f) How could the decline of various Indian oral traditions be stopped?
- g) To what is the writer referring to when he says 'a rich vein of our cultural heritage'?
- h) What does the writer mean when he states "That literature is a lot more than writing is a reminder necessary for our times."?
- i) Find out the suffixes in the following words: (a) reminder (b) silently
(c) consciousness (d) agricultural
- j) Make sentences of your own using the following phrases:
(a) to be bound by (b) to modify

5) Attempt a group discussion of around 250 words on the topic: Online Learning Vs Offline Learning.

6) Draft 10 questions and answers expected during a job interview.

7) Write a speech in about 250 words on 'Self-Discipline is the Key to Success'.

8) Write a memoir on 'The Greatest Lesson of My Life'.

*****ALL THE BEST*****